

گروه‌های موسیقی

لیلا صفوی

بلغارستان، صربستان، مقدونیه، ترکیه، خاور نزدیک و موسیقی رقص‌های بین‌المللی را اجرا می‌کنند. نغمه‌هایی که توسط گروه اجرا می‌شوند، حساسیتی را که نسبت به نفوذ موسیقی از طریق رادیوهای خارجی در رومانی وجود دارد، نشان می‌دهد، در عین حال که این موسیقی نوعی مقاومت در مقابل فشار رژیم چائوشسکو نیز بوده است. دولت چائوشسکو به موسیقی‌دانها پیشنهادهایی را مبنی بر اجرای موسیقی فولکلور، عرضه می‌کرد که آنها نمی‌توانستند رد کنند. این موسیقی باید بیانگر شکوه رومانی تحت استیلای

نمی‌توان به سادگی موسیقی روما را از کولی‌ها یا زین‌گین (Tzingane)ها تا موسیقی فولکلوریک راجستانی و فلامنکو تعریف کرد. در سراسر دنیا بیش از ۱۵ میلیون تن زندگی می‌کنند که در «رام»ها ریشه دارند و هیچ کس در دنیا زبانشان و حالشان را نمی‌فهمد و معمولاً هم به آنها دشنام می‌دهند. موسیقی اغلب پل ارتباط خوبی برای تفهیم و تفاهم است. در سالهای اخیر دنیا تحت تأثیر موسیقی جیپسی کینگ‌ها و فرهنگ و آداب کولی‌ها قرار گرفته است. گیتاریست‌های دوران معاصر و یا مقلدانی چون بابی دارن (Bobby Darren) فرانسوی، ناگهان این فرهنگ و موسیقی را به عرصه هنر جهان آورده‌اند. در اینجا می‌خواهیم بعضی از این گروه‌ها و هنرمندان بسیار جالب را که خواه‌ناخواه و اعم از این که موسیقی‌شان را از سر تقنن گوش کنیم و یا عمیقاً به آنها احترام بگذاریم، نوعی موسیقی منحصر به فرد و مبتکرانه را عرضه می‌کنند، معرفی کنیم.

فان فاره چيوکارلیا Fan fare Ciocarlia

گروه موسیقی فان فاره چيوکارلیا، از منطقه مولداوی در شمال شرقی رومانيا با استفاده از موسیقی سریع و ضربی رومانی و با استفاده از سازهای کوبه‌ای و مسی، همچون تگرگ بهاری بر سر دنیا می‌بازند. موسیقی آنها ریشه در موزیک نظامی ترکیه دارد که در دوره حکومت عثمانی‌ها بر جزایر بالکان تسلط داشتند.

سن خواننده، نوازنده کلارینت و ساکسفون آلتو و طبال گروه از ۲۲ سال تا ۶۸ سال متغیر است. این افراد بسیار خوش روحیه، نغمات جالبی را از رومانی،

وی می‌بود.

اما از نظر موسیقایی، این گروه نوعی موسیقی باطراوت را که ریشه در فرهنگ کولی‌های راجستان دارد، اجرا می‌کند. موسیقی عروسی مردم بالکان یادآور موسیقی گروه‌های سازهای مسی نیواورلئان است. این گروه در سال ۱۹۹۸ در جشنواره باردن تریفن که در شهر نورنبرگ آلمان برگزار شد، در کنار موسیقی‌دانهای کولی اسپانیا، آلمان، بلغارستان، روسیه و راجستان به اجرای برنامه پرداخت. جمعیت مشتاقی که پیوسته انبوه‌تر می‌شد، اجازه نمی‌دادند که موسیقی‌دانهای کولی صحنه را ترک کنند. یکی از قطعات بسیار جالب این گروه، ترانه «پول، پول» بود. این گروه قطعا نغماتی را اجرا خواهند کرد که شنونده را به ماورای دنیای معاصر خواهند برد. این CD از طریق Cd Roots قابل خریداری است.

نیست.

اعضای گروه از نوعی سرزندگی بهره‌مند هستند که به ترانه‌هایشان تحرک خاصی می‌بخشد و نوازنده‌ها با انرژی سرشار و شادمانی عجیبی می‌نوازند. البته جای تعجبی هم نیست. اینها کسانی هستند که به همه تعلقات پشت‌پا زده‌اند و کارشان افزودن به شادمانی مراسم عروسی است.

در عین حال که موسیقی این گروه، موسیقی فولکلور به سبک و سیاق باب دیلان نیست، اما مردمی که شیفته صداهای عجیب و غریب دنیای معاصر نیستند، بشدت جذب موسیقی آنها می‌شوند. موسیقی این گروه یادآور نغمه‌های ساده و دلپذیر گذشته است.

این CD از طریق Amazon. Com قابل خریداری است.

ژلی موسی دیاوارا (Djeli Moussa Diawara)

خواننده و ترانه‌سرای گینه‌ای، ژلی موسی دیاوارا سعی می‌کند نغمات افریقایی فلامنکو را بار دیگر احیا و اجرا کند. او سازی افریقایی به نام کورا را می‌نوازد که سازی مابین چنگ و عود است. او با همراهی گیتار لطیفی که به شکل بدیعی نغمات فلامنکو را می‌نوازد، آواز می‌خواند. گاهی تک‌نوازی می‌کند و نغمه‌های خشن اندلس را به یاد می‌آورد. صدای او از حزن و سرگستگی خاصی برخوردار است، اما شیرینی و خلوص و ملاحظاتی بیش از یک خواننده فلامنکو دارد. کورا در دستهای دیاوارا می‌درخشد و نغمات بهشتی را تولید می‌کند. گاهی هم با این ساز نغمه‌هایی را اجرا

طرف دوهائی دوکس Taraf De Haidouks

گروه کولی‌های چند قومی طرف دوهائی دوکس اهل رومانی هستند و نغمه‌های سنتی و اصیل کشور خود را اجرا می‌کنند. این گروه در عین حال که میراث فرهنگی خود را حفظ می‌کند، آن را با تأثیراتی که از سایر کشورها می‌گیرند، در هم می‌آمیزند. شیوه نوازندگی آنها قدیمی، اما آشناست. اعضای بزرگتر گروه صداهای خوش‌داری دارند، ولی نیروی حیات در این صداها کمتر از اعضای جوان گروه

رامیانه دراگی چی (Draghici)

نوازنده شهیر پان فلوت، اهل رومانی و استاد نواختن این ساز ناشناخته است. او نغمات فولکلور را در رومانی آموخت و پس از انقلاب سعی کرد به بقیه نقاط اروپا برود.

دنیای بیرون با او از سر مهر در نیامد و او سعی کرد از نظر تنوریک خود را تقویت کند و از دانشگاه برکلی در رشته موسیقی فارغ التحصیل شد. در آلبوم جدیدش که در آمریکا پخش شده است، او از دانش فنی گسترده خود برای معرفی میراث کولی وارث سود برده است.

غیر از مردم آفریقا، کولی‌ها بیشتر از همه مردم دنیا، موسیقی با خونشان درآمیخته است.

ریشه‌های این موسیقی به هند و خاورمیانه و سپس به اروپا می‌رسد و در نغمات پان فلوت دراگی چی جلوه می‌کند. او شخصا نغمه‌هایش را می‌سازد و در آنها تاریخ زندگی خود را بیان می‌کند.

پان فلوت در اروپا هم به عنوان یک ساز کلاسیک شناخته می‌شود که به نوعی به کاروانهای کولی‌ها و بازارهای خاورمیانه ارتباط پیدا می‌کند و در گوش شنوندگان نغمه‌های موزارت عجیب می‌آید، اما اگر به شنیدن آن عادت کنیم، نغمه‌های عجیب و آسمانی آن را درک خواهیم کرد. خوشبختانه، پان فلوت در دستهای دراگی چی، راه خود را به فرهنگ اروپا باز کرده است.

دراگی چی در آثار خود از نغمه‌های ترکی، یونانی و خاورمیانه و همچنین هندی و حتی موسیقی جاز استفاده کرده است.

می‌کند که انسان را به یاد گیتاریست‌های موسیقی بلوز می‌اندازد.

ارکاس انسمبل The Erkoze Ensemble

زین گین (Tzingane) موسیقی کولی‌های اروپای شرقی است، اما نسخه ترکی ارائه شده در اینجا، نگاهی است به آنچه می‌توان آن را شیوه‌ای قدیمی و ریشه‌دار تلقی کرد. کولی‌ها از هند مهاجرت کردند و در دوران عثمانی‌ها به طرف اروپا رفتند. موسیقی‌ای که آنها با خود آوردند و در طول مسیری که به رومانی طی کردند، به آن وسعت بخشیدند، روی مردم و موسیقی همه کشورهای و فرهنگ‌های اروپائی تأثیر گذاشت و تا کرانه‌های انگلستان نفوذ پیدا کرد.

گروه ارکاس انسمبل، این موسیقی را با چنان مهارتی می‌نوازد که توصیف آن روی کاغذ ممکن نیست. نغمه‌های لطیف و زیبای قانون، نغمات دل‌انگیز ویولن و کلارینت، همچون موسیقی جاز رها و شنیدنی هستند، در عین حال که شکوه موسیقی گروه‌های کلاسیک را در خود نهفته دارند. نغمات بی‌پایان، ضربه‌های سازهای کوبه‌ای و بداهه‌نوازی‌های استادانه، موسیقی این گروه را شنیدنی کرده است.

جیپسی کاروان (Gypsy Caravan)

گروه سیار موسیقی منحصر به فردی که موسیقی روما (کولی) و رقص‌های آنها را اجرا می‌کند. در ۲۰۰۰ سال گذشته، کولی‌ها از هند تا خاورمیانه و اروپا سفر کرده‌اند.

در طول این مسیر موسیقی غنی و فرهنگ‌های گوناگون آنها بر هنر و فرهنگ کشورهای که آنها را پذیرفته‌اند تأثیر گذاشته است. نغمات مجارستانی که با ویولن نواخته می‌شوند و نغمات جنوب اسپانیا که با گیتار اجرا می‌شوند، همه تحت تأثیر این موسیقی بوده‌اند، اما کولی‌ها همچنان هنر خلاق و موسیقی منحصر به فرد خود را حفظ کرده‌اند.

جیپسی کاروان تا کنون بیش از ۴۰ اجرای موسیقی در سرتاسر جهان داشته است. موسیقی این گروه حیرت‌آور، سرشار از زیبایی، بدعت و شادمانی است.

زنوس (Xenos)

گروه موسیقی کولی‌های مقدونیه استرالیا. این گروه موسیقی مقدونیه را با ریتم‌های حیرت‌انگیزی اجرا می‌کند و تک‌نوازی آنها از رمز و راز خاصی برخوردار است. اعضای گروه عبارتند از: آن هیلد یارده: نوازنده ساکسیفون، سرنا، خواندن، gaida

لی هیلد یارده: دف، خواندن.

راب بستر: باس الکترونیک، سنتور، دهل

تونجی بیر: Tavil

فوات سازی مانوسکی: darabuka

استفانوس ای لاف تنادیس: دهل

تّمه ویلیامز: رقص

این گروه از سال ۱۹۸۹ به اجرای موسیقی پرداخته است. فعالیت خود را در زوریخ شروع کرد و مدت ۶ سال در آنجا بود و سپس در اروپا شروع به سیاحت و در جشنواره‌هایی چون «سن شارتیه» و «تان» در فرانسه، جشنواره لایزیگ و جشنواره ادینبرا، شرکت و برای کولی‌های یونان و مقدونیه و سایر اجتماعات استرالیا برنامه‌هایی را اجرا کرد.

جیپسی کینگ دام (قلمرو کولی) (The Gipsy Kingdom)

موسیقی رنگارنگ، پر از احساس و تأثیرگذار اسپانیا.

جیپسی کینگ دام، نعمات گوناگون موسیقی اسپانیا را که شیوه‌های نوینی از موسیقی رومبا - فلامنکو و جیپسی کینگز هستند و گروهی از نعمات امریکای لاتین و ترانه‌ها و رقص‌های مکزیکی (از جمله لامبادا) و نغمه‌های خاطره‌انگیز آنجا را دربرمی‌گیرد.

این گروه دو نفری از ماریا پرز و میگوئل مورنو که هر دو از استعداد حیرت‌انگیزی برخوردار هستند، تشکیل شده است.

آنها اهل سویل اسپانیا هستند و در سال ۱۹۹۴ به لندن رفتند و از آن موقع تا به حال همراه با بزرگانی چون میشل کائین، خوان کالینز، سارا فرگوسن و بسیاری دیگر برنامه اجرا کرده‌اند. ماریا پرز با صدای قوی و سحرآمیزش، ترانه‌های روماتیک و جذاب بسیاری را به موسیقی دنیا عرضه کرده است. او می‌تواند در سبک‌های مختلف با قدرت تمام بخواند و روی صحنه از چنان مهارتی برخوردار است که گروه جیپسی کینگ‌دام را به عنوان مجریان طراز

اول صحنه به دنیا معرفی کرده است. میگوئل که هم گیتار می‌زند و هم می‌خواند، نوازنده شگفت‌آوری است و با ریتم‌های حیرت‌آورش شنونده را به شبهای پررمز و راز اندلس می‌برد. این گروه در سراسر دنیا برنامه‌های موفقی را اجرا کرده است.

جیپسی برادرز (Gipsy Brothers)

جیپسی برادرز یکی از محبوبترین و شناخته شده‌ترین گروههای موسیقی کولی‌ها در سوئد است. در سال ۱۹۹۵ آنها در سرتاسر سوئد، بخش اعظم اروپای شرقی و کانادا سفر و برای مردم موسیقی اجرا کردند و رقصیدند. اعضای گروه همگی کولی‌های جوانی هستند که می‌خواهند با گسترش فرهنگ کولی‌ها در سرتاسر دنیا، آن را حفظ کنند. آنها در برنامه‌هایشان موسیقی سنتی کولی‌ها، ترانه‌های فولکلور و موسیقی مدرن کولی‌ها را اجرا می‌کنند. اغلب ترانه‌های آنها را خود اعضای گروه تنظیم می‌کنند.

جیپسی برادرز کولی‌های جوان را تشویق می‌کنند که به موسیقی بپردازند و در سرتاسر سوئد به صورت بتی برای جوانان همه ملت‌ها درآمد دارند. آنها نخستین مجموعه کارهایشان را در سال ۱۹۹۵ عرضه کردند. در آن هنگام میشل، جوان‌ترین عضو گروه، بیش از ۱۴ سال نداشت.

میشل تنظیم‌کننده آهنگها و ترانه سرای گروه هم است.

آنجلو مالیکف (Angelo Malikov)

آنجلو مالیکف، نوازنده زبردست سنتور در صوفیه بلغارستان به دنیا آمد. او آهنگساز، تنظیم‌کننده و رهبر ارکستر است و در زمینه موسیقی کولی‌ها، آثار بدیع و منحصر به فردی را خلق کرده است.

منشأ و ریشه کولی‌ها به دوران قدیم بازمی‌گردد. می‌گویند که سرزمین پدری آنها هند بوده و پس از قرن پنجم میلادی به سایر نقاط جهان مهاجرت کرده‌اند. آنها در فاصله قرن‌های نهم و یازدهم به اروپا آمدند و نخستین بار در جزایر بالکان و سپس در قرن پانزدهم در بقیه قسمت‌ها قاره اقامت کردند. فرهنگ آنها تا حد زیادی تحت تأثیر جوامع دینی قرار گرفت، اما حتی امروز هم بسیاری از عناصر خاص

می‌گویند، من خواب دیده‌ام، رقص صوفیه، نمی‌دانم
خدایا نمی‌دانم، از دست من عصبانی نباش دختر، یک
زن پیرکولی به من گفته فاصله زمانی

جیپسی رود (The Gypsy Road)

کولی‌ها همیشه چنان با افسانه‌ها آمیخته‌اند که تقریباً همیشه چنین به نظر می‌رسد که وجود خارجی ندارند و در میان اشیاع و ارواح زندگی می‌کنند. موفقیت‌های اخیر گروه جیپسی کینگز و فیلم سینمایی 'Latcho Drom' باعث شد که مردم دنیا به یاد بیاورند که کولی‌ها هنوز زنده‌اند و در میان ما زندگی می‌کنند. در سالهای اخیر سی‌دی‌های فراوانی از گروه جیپسی کاروان (کاروان کولی‌ها) که در سرتاسر آمریکا می‌گردند و موسیقی سنتی خود را اجرا می‌کنند، پخش شده‌اند و دست به دست می‌گردند.

گروه جیپسی رود (جاده کولی) متشکل از نوازندگانی از کشورهای مختلف است که حرکت کولی‌ها را از شمال غربی هند تا جنوب اسپانیا و حتی تا روسیه و اروپای شرقی نشان می‌دهد. نوازندگان قدرتمند فلانکو از کشور پرتغال، ریشه‌های موسیقی جیپسی کینگز را، که اینک از محبوبیت جهانی برخوردار است، نشان می‌دهند، در حالی که سایر اعضای گروه نیز نماینده موسیقی کولی‌های منطقه خود هستند. تفاوت‌های این موسیقی حیرت‌انگیز است و کاملاً نشان می‌دهد که موسیقی‌دانهای کولی، چگونه از کشورهایی که در آنها زندگی کرده‌اند، تأثیر پذیرفته‌اند.

ارکستر کوکانی مقدونیه نغمه‌های سازهای مسی و طبل را درهم می‌آمیزد و موسیقی بالکان را به نمایش می‌گذارد، در حالی که گروه مسافر متشکل از موسیقی‌دان‌هایی است که به فرهنگ‌های مختلف تعلق دارند، اما موسیقی آنها عطر و بوی موسیقی هندی را در خود دارد. حمید خان موسیقی‌دان راجستان هند است که زادگاه موسیقی «روما» است.

در مجموع، کسانی که گوششان به موسیقی پاپ عادت کرده است، نغمات این گروه را کمی بدوی و خشن خواهند یافت، زیرا در اجرای آنها استودیویی که صداها را زیبا سازد، وجود ندارد، اما ترانه‌ها غالباً شیرین و جذاب هستند. با سرگرم شدن با این نغمه‌ها و فهم کلام آنها، شما نیز سیاحت خود را به دور دنیا همراه با این گروه آغاز خواهید کرد.

موسیقی و رقص آنها در موسیقی بالکان حفظ شده است، به همین دلیل نغمات کولی بالکان بسرعت در سطح دنیا مورد توجه قرار می‌گیرند.

در میان کولی‌های بلغارستان، موسیقی‌دانهای برجسته‌ای حضور دارند، ولی یکی از بهترین کارشناسان و اجراکنندگان موسیقی کولی‌ها آنجلو مالیکف نوازنده سنتور، مربی، آهنگساز، تنظیم‌کننده و رهبر ارکستر است. او در خانواده‌ای فرهنگی و اهل هنر به دنیا آمد و برای شناساندن موسیقی اصیل کولی‌ها و به محبوبیت رساندن آن، تلاش‌های ارزنده‌ای کرد. او یکی از بنیانگذاران بنیاد موسیقی کولی‌ها در بلغارستان و برگزارکننده جشنواره رام (Rom) یا کولی‌ها در استارا زاگوراست. او همچنین گروه رومانی انسمبل را در صوفیه تشکیل داده تا آنها را با سنت‌های موسیقی کولی‌ها (رومانی) آشنا کند.

ترانه‌های او به زبانهای بلغاری، انگلیسی و زبان کولی‌ها سروده شده‌اند و در نتیجه شنوندگان می‌توانند به محتوای شعری ترانه‌ها نیز پی ببرند. برخی از ترانه‌های او عبارتند از:

قلب من می‌گیرد، ترانه‌ای درباره دخترگل، آنها از پایین جاده می‌آیند، رقص عروسی، چشمها سخن